

Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar? ?çin Bilgi ve ?leti?im Teknolojilerinin Sosyal Bilgiler E?itim Ö?retiminde Kullan?m?na Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar? ?çin Bilgi ve ?leti?im Teknolojilerinin Sosyal Bilgiler E?itim Ö?retiminde Kullan?m?na Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30614>

Özet

Bu ölçek, **Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar?**n?n, ça?da? e?itim süreçlerinin ayr?lmaz bir parças? olan Bilgi ve ?leti?im Teknolojilerinin (B?T), Sosyal Bilgiler E?itimi ve ö?retimi içerisindeki kullan?m?na yönelik mevcut **tutumlar?**n? belirlemek amacıyla geli?tirilmi?tir. Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n B?T'e kar?? sahip olduklar? duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri nicel olarak ölçmeyi hedeflemektedir. Ara?t?rma, **Bal?kesir Üniversitesi** Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütölen bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında geli?tirilmi?tir.

Ölçek, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n B?T entegrasyonu konusundaki ba?ar?s?n? de?erlendirmek ve ö?retmen adaylar?n?n bu teknolojileri derslerinde kullanmaya ne kadar istekli olduklar?n? ortaya koymak için kritik bir araçtır. Elde edilen veriler, e?itim fakültelerindeki müfredat?n gözden geçirilmesine ve teknolojiye dayal? pedagojik yakla??mlar?n geli?tirilmesine katkı sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Bilgiler E?itimi, Ö?retmen Adaylar?, B?T, E?itim Teknolojileri, Tutum Ölçe?i, Ö?retmen Yeti?tirme, Bal?kesir.

Yazarlar

Ercan Hamarat

Amaç

Ölçe?in temel amacı, **Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar?**n?n, e?itim-ö?retim süreçlerinde Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri (B?T) kullan?m?na yönelik olumlu veya olumsuz tutum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu tutumlar?n incelenmesi, ö?retmen adaylar?n?n mesleki ya?amlar?nda teknolojiyi etkin kullanma potansiyellerini öngörmeye yardımcı olmaktadır.

Ölçek, ayn? zamanda, farklı demografik özelliklere (cinsiyet, s?n?f düzeyi vb.) sahip ö?retmen adaylar? aras?ndaki tutum farklılıklar?n? tespit etmek ve bu farklılıklar?n nedenlerini ara?t?rmac?lar için ortaya koymak üzere tasarlanm??tır. Bu bilgi, Sosyal Bilgiler E?itimi alan?ndaki teknoloji entegrasyonu politikalar?n?n daha hedefe yönelik geli?tirilmesine olanak tanır.

Yap?

Bu ölçek, psikolojik olarak **B?T Kullan?m?na Yönelik Tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Tutum, genellikle üç temel bile?en üzerinden incelenir: bili?sel (bilgi ve inançlar), duyu?sal (duygular ve

hisler) ve davran??sal (eylemlere yönelik e?ilimler). Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n B?T'in Sosyal Bilgiler derslerindeki pedagojik de?erine, kullan?m kolayl??na ve ki?isel motivasyonlar?na dair inançlar?n? kapsamaktadır.

Ölçe?in ölçtü?ü yap?, ö?retmen aday?n?n teknoloji kullan?m?na kar?? genel isteklili?ini, teknoloji destekli ö?retimin faydal? oldu?u yönündeki inanc?n? ve B?T kullanmaktan duydu?u kayg? düzeyini içeren alt boyutlardan oluşabilir. Bu yap?, **ö?retmen yeterlilikleri** ba?lam?nda önemli bir gösterge olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik bilgisine dair do?rudan bir özet bulunmamaktadır; ancak ölçe?in bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında geli?tirildi?i göz önüne al?nd??nda, tez çal??mas?nda kapsam geçerli?i, yap? geçerli?i ve/veya ölçüt geçerli?i çal??malar?n?n detayl? olarak sunulmu? olması beklenmektedir. Genellikle bu tür geli?tirme çal??malar?nda uzman görüşü al?narak kapsam geçerli?i sa?lan?r ve **faktör analizi** yoluyla yap? geçerli?i kan?tlan?r.

Güvenirlik

Kaynak referansta güvenilirlik bilgisine dair do?rudan bir özet bulunmamaktadır. Ölçe?in geli?tirildi?i tez çal??mas?nda, iç tutarlılık katsay?s? (örne?in, **Cronbach Alfa** katsay?s?) hesaplanarak ölçe?in güvenilirli?i test edilmi?tir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu tür bir ölçek için beklenen güvenilirlik katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve/veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm?? olmalıdır. Bu analizler, ölçe?in kaç boyuttan oluştu?unu ve maddelerin hangi faktörler altında topland??n? belirlemede kritik rol oynamaktadır. Ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip olması, tutumun farklı yönlerinin (örne?in, algılanan yarar, kullan?m kayg?s?, öz yeterlik) ayrı ayrı ölçüldü?ünü gösterir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Ölçek Geli?tirme (Tutum Ölçe?i)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi belirtilmemiştir, ancak tipik olarak **Likert Tipi** bir derecelendirme format? (örne?in, 5'li veya 7'li) kullan?lm??tır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (Üniversite öğrencileri, genellikle 18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programına kayıtlı öğretmen adayları (Örneklem: Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan bir anket/ölçek. Katılımcılar, B?T kullanımına yönelik ifadeler hakkındaki görüşlerini belirtilen derecelendirme skalası üzerinde ifade ederler.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Bilgiler, B?T Entegrasyonu, Eğitimde Teknoloji, Tutum, Pedagojik İçerik Bilgisi, Öğretmen Eğitimi, Balıkesir Örneklemi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantılı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tezin yapıldığı kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2011 yılında Ercan Hamarat tarafından Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari kullanım ve izin durumları için yazar ve ilgili üniversite (Balıkesir Üniversitesi) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle tez merkezleri aracılığıyla erişilebilir durumdadır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [sosyal-bilgiler-ogretmen-adaylari-icin-bilgi-ve-iletisim-teknolojilerinin-sosyal-bilgiler-egitim.pdf](#)

Kaynaklar

Hamarat, E. (2011). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerine (B?T) yönelik tutumlarının incelenmesi (Balıkesir örnekleme)* (Yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

Tez Merkezi Bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar? ?çin Bilgi ve ?leti?im Teknolojilerinin Sosyal Bilgiler E?itim Ö?retiminde Kullan?m?na Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Detayl? ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen tez referans?na veya Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi ba?lant?s?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM